

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 280.

V Ljubljani, v četrtek 5. decembra 1895.

Letnik XXIII.

Sodnijske razmere na Štajerskem.

Interpelacija državnega poslanca dr. Gregoreca in drugov na justičnega ministra v seji dne 27. novembra 1895. leta.

Dne 12. novembra t. l. je končal v budgetnem odseku sedanji gospod justični minister svoj govor z nujnim pozivom na vse stranke, „da bi se sodnijski stan ne vlačil v narodna nasprotstva in da bi se ga ne zaviralo v njegovem težavnem in odgovornem poklicu“. Dobro! Toda tudi sodnijski stan ne sme strastno segati v politični boj in narodna nasprotstva ostriti, kakor imajo to navado nekateri sodniki v okrožju višjega deželnega sodišča graškega. V dokaz temu naj služi moja dne 19. julija t. l. na tedanjega vodjo justičnega ministerstva žalibog brez uspeha stavljena interpelacija, v kateri sem vprašal, je li justično ministerstvo voljeno, odkazati sodnemu sodniku dr. Wokaunu drugo bivališče, v katerem ne boče od njega tako sovražnim Slovincem govoril pravice.

Od tedaj pa se je sledeče zgodilo: C. kr. adjunkt dr. Wokaun — ud vseh nam sovražnih društev ter odseka za znano bismarkovanje — je povzročil ustanovitev novega bojnega društva proti Slovincem, ki smo v veliki večini v okrožju celjskega okrožnega sodišča. To društvo izdalo je — prim. „Tagespost“ št. 319 od 18. novembra 1895 — oklic na „Alldeutschland“, v katerem vabi k boju proti najljutejšim sovragom — Slovincem, proti slovenskemu stvoru (slovenska gimnazija), da se mesto Celje reši pred slovensko nevarnostjo in silo in s tem ohrani most do Adrije, ki je vedno bilo in mora ostati nemško morje. Pri osnovalnem zborovanju pobijal je dr. Wokaun z vso strastjo kulturna prizadevanja Slovincem, trdil je, da smo okrajni zastop vsled nekega čudnega tolmačenja postav pri uprav-

nem sodišču, torej tako rekoč nepostavno dobili v roke, in imenoval slovensko gimnazijo agitacijsko središče, duhovnike pa agitatorje in fanatike.

Samo ob sebi je umljivo, da mora tako fanatično vedenje c. kr. sodnega adjunkta povzročiti največje nezaupanje v nepristranost sodnijskega stanu. V boljše pojasnilo še to-le: Odvetnik in deželni poslanec v Celju, gosp. dr. Dečko, bil je v „Deutsche Wacht“ psovan kot dr. Zguba. Tožil je odgovornega vrednika zaradi prestopka po § 496. kaz. zak. C. kr. okrajno sodišče v Celju pa je našlo v tej besedi „pregrešek, ki se mora strogo kaznovati in ki spada pred porotnike“, in se je proglasilo nekompetentnim. Ta sklep pa je c. kr. okrajno sodišče razveljavilo in okrajnemu sodišču naročilo, da mora soditi, ker je brez dvoma raztaljivi priimek „dr. Zguba“, če se ne navede nobenih dejstev, psovanje.

C. kr. okrajno sodišče je torej moralo soditi, pa sedaj naenkrat ni več našlo nič kaznjivega na tej besedi. Privatni tožitelj se je pritožil pri c. kr. okrajnem sodišču. Pri prizivni obravnavi pa je spoznalo to sodišče, ki je nekaj časa poprej izreklo, da je c. kr. okrajno sodišče kompetentno, nasprotno, da c. kr. okr. sodišče ni bilo kompetentno. Urednik je bil oproščen. V apelnem senatu so bili gospodje: „Reitter, Balogh, Schafflein in Wokaun. V očigled takih dogodkov stavijo podpisanci vprašanje: Jeli justični minister voljen:

1. svojo pozornost obrniti na take za Slovence neznesne razmere pri okrajnem sodišču celjskem.

2. omogočiti, da se potrebno zaupanje v popolno nepristranost sodnijskega stanu zopet vrne pri Slovincem, ker je sedaj po opisanih dogodkih zelo omajano. — Dunaj, 27. novembra 1895.

Dr. Gregorec, Vošnjak, Nabergoj, Spinčič, Dr. Laginja, Dr. Gregorič, Biankini, Perić, Dr. Pačak, Dr. Engel, Dr. Tuček, Kaftan, Formanek, Pfeifer, Purghart, Kulp, Dapar, Sokol.

Grof Taaffe †

IV.

Preveč bi narastel pod peresom naš „pogled v Taaffejevo dobo“, ko bi hoteli navesti vse poskuse, s katerimi je grof Taaffe od slučaja do slučaja varil in popravljal železni obroč desnice ter odbijal srdite napade močne opozicije. Do volitev leta 1885 so nemški narodi upali, da se v marsičem obrne na bolje. Tedaj pa se je vršil preobrat na levo. V ministerstvo je vstopil baron Gautsch, pozneje je odstopil Dunajewski, ki je bil levičarjem trn v peti; na njegovo mesto pride dr. Steinbach. Leta 1891 so pri volitvah propadli Staročehi, železni obroč se je razbil, grof Taaffe se je proglasil „ministra nad strankami z večino od slučaja do slučaja“, levica se mu je približala, grof Kuenburg vstopi kot zaupnik levece v kabinet in tedaj se je pričelo zopet liberalno gospodarstvo v obliki podpor za propale delniške družbe itd.

Razmere v zbornici so postale nezmerne, vlada ni imela nobene zanesljive večine, dne 10. oktobra 1893 vrže grof Taaffe bombo v zbornico. Bila je njegova volilna reforma. Zapustil ga je njegov najvernejši podpornik grof Hohenwart, grof Taaffe odstopi, porodi se koalicija, in tako smo prišli z dežja pod kap.

Preostaja nam še nekaj besed o ljudski šoli. Do leta 1868 je veljalo načelo, da v šoli država in cerkev sodelujeta prijateljski. To leto pa so liberalci skušali ločiti cerkev od države ter „osvoboditi“ šolo od cerkvenega vpliva. To načelo je izraženo v zakonu z dne 25. maja 1868. Verski pouk je bil omejen le na veronauk kot predmet, sicer pa (§ 2.) mora biti pouk v drugih predmetih neodvisen od vsake cerkvene ali verske družbe. Po § 3. mora biti medverska (interkonfesionalna) vsaka od države, dežele ali občine ustanovljena ali vzdrževana šola,

LISTEK

Na Miklavžev večer.

Črtica. Spisal R.

V zvoniku stolne cerkve večjega mesta naše domovine odbila je z mogočnim glasom deveta ura zvečer. Vkljub hudemu mrazu pa je bilo videti še dokaj ljudstva na ulicah in veselo in živahno je vršalo in žuborelo proti prostornemu trgu, kjer je bilo postavljenih obilo belih šotorov in utic: bil je Miklavžev trg. Danes, na Miklavžev večer, se je tukaj vse gnjetlo in trlo; staro in mlado, bogato in revno, vse se je sukalo tu okrog; nekaj jih je kupovalo, nekaj rešetalo, nekaj — zijalo, s kratka — opazal si tu lahko najraznovrstnejše značaje! Poleg trebušatega debeluha, kateri je ravno tako težko prenašal življenja pezo, kakor suhi njegov. sosed današnji hudi mraz, videl si tenko, bledolično gospodično, ki je z enako medenimi pogledi ogledovala kmalu mimo idoče lične gospodiče, kmalu na raznih krajih izpostavljene sladkarije. Tu si srečal učenjaka, ki je z bistrimi očali modril življenje in vrvenje tu okoli, kakor bi hotel spisati studijo „o zgodovini Miklavževih trgov“, tam si videl ostudnega gizdalina, ki je z napetim, zopernim kretanjem zamaškušal nadomestiti one blažene lastnosti, ki mu je

do cela manjkala, — pameti, tam zopet si videl strganega, razcapanega pouličnega viteza novejšega kroja, ki je s svojimi tovariši stradaje ter prezebaje željno čakal priložnosti do kacega pretepa ali drugih slavnih činov. Quot capita tot sententiae!

Na spodnjem koncu „Miklavževega trga“, kjer je manj šotorov, manj gnuče in manj vrišča, opazimo starega možička, kateri žalostno koraka sem ter tje. Videti je, da ga zelo zebe, kajti vselej, kedar zabrije ostri sever, zadržeta z zobmi ter se strese po vsem telesu, potem pa prične hitreje hoditi, kakor da bi se hotel ogreti. Pa komaj je storil revež par hitrejših stopinj, že mu omagate slabi nogi in za kako trdno stvar se mora prijeti, da se ne zgrudi na tla.

Stari, sivi mož je silno nesrečen. Danes ga je brezsrčni hišni gospodar izgnal iz stanovanja, ker mu ni mogel plačati pičle najemnine — brezsrčno ga je izgnal v temo in mraz. Večkrat je bil že prehodil bolelni starec živahni del „Miklavževega trga“, pa kaj je pomagalo žalostnemu revežu, ako je videl tujo radost in veselost, kaj je tešilo njegovo pomanjkanje in njegovo lakoto, ako je gledal tujo bogastvo in obilost! Le bolj ga je pekla v dnu srca trpka, bridka zavest, da je zapuščen in nesrečen!

Zopet zabrije severni vihar in skeleči mraz pretresa starega moža. Ne, tu na trgu noče več ostati,

tu ima veter preveliko moč, v kako ulico hoče iti, tam boče morebiti bolje.

Z velikim naporom koraka stavec čez prostorni trg in kmalu je dospel v prijazno ulico. Veter ne brije tukaj tako hudo, ljudij je le malo, tako da nikomur ni na potu.

Pa glej! Kaj prihaja tamkaj? Kedo stopa iz onih kočij, ki so se ravnokar ustavile pred bližnjo hišo? To je Miklavž in Mefisto, angelji in parkelji ga spremljajo z zvončkanjem in rožljanjem. Zdajci so izginiili v veži.

Starec gleda in se bliža hiši. Sobe v pritličju so razsvitljene, gotovo so tu notri! Da, natanko razloči vse skozi šipe: Ravno je vstopil Miklavž skozi vrata, ropotaje, rožljuje in z groznim tulenjem mu sledijo parkelji. Pa Miklavž jim migne in na mah je vse tiho. Otroci, ki so že v joku in stoku, obrišejo si solze, odgovarjajo jasno in glasno na vprašanja Miklavževa in kaka radost vzklije na nedolžnih licih, ko vsprejmejo iz rok sv. Miklavža toliko in tako lepih daril!... To je veselje, to je rajanje in petje...

Starec gleda in gleda. Tiha solza se mu ukrade iz medlega očesa ter kane doli po velem lici. Globok vzdihljaj se mu izvije iz slabotnih prsij. O zlati časi, o srečni časi!

5 45 m M. M. P.

in po § 6. so odprta učna mesta vsem državljanom, ki dokažejo svojo usposobljenost. V tem proticerkvenem duhu so skovane vse druge določbe, katere so bile vodilo šolskim naredbam do leta 1883. Tudi takozvani državni zakon za ljudske šole z dne 14. maja 1869 jasno izraža ista načela. Celo mnogi nedvomljivi liberalci so morali priznati, da predaleč sega proticerkveno zakonodajstvo. Iz teh in finančnih razlogov je rasla med prebivalstvom nevolja proti „novi šoli“. V mnogih krajih so protestantovski in tudi židovski učitelji poučevali katoliške otroke, mnogokje so se učitelji sramovali in ustavljali, otroke navajati k verskim dolžnostim. Prepričani med učiteljstvom in duhovščino so bili na dnevnem redu.

Že leta 1879 je grof Taaffe obljubil konservativnim poslancem, da bode s posebno novelo odpravil večje napake v ljudskošolskem zakonu dne 2. maja 1883. Malo je, kar dovoljuje ta novela, toda grof Taaffe bi ne bil dobil dvetretjinske večine v zbornici za načelno premembo vsega zakona. Znan je načrt zakona, ki ga je predložil princ Alojzij Liechtenstein. Da je zbornica vsaj v večini priznala potrebo premembe šolskega zakona, dokazuje že to, da sta Lienbacher in dr. Herold predložila vsak svoj načrt. To jedino bodi v odgovor nekemu tukajšnjemu listu, da sedanji šolski zakon ni „noli me tangere“, izvzemši nemške liberalce, ki so njegovi duševni očetje.

Taaffejeva vlada je molčala k vsem trem načrtom, ob enem pa priznala, da je potrebna reforma državnega šolskega zakona; obljubila je tudi novo predlogo. Dne 4. maja 1889 je naučni minister res predložil gospodski zbornici novo novelo, s katero pa ni bila zadovoljna ne katoliško-konservativna, ne liberalna stranka. Tako visi to vprašanje še danes.

Po vsem tem smemo reči, da grof Taaffe ni bil „nedosežen“ državnik, toda s svojega stališča smemo reči, da bi v tedanjih razmerah tudi spretnejši in odločnejši ministerski predsednik ne mogel dosti več storiti. Liberalci so ga imenovali „zavornico“ pri državnem vozu. In to je bil, kajti ustavil je državni voz na poti do popolnega poloma in brezdanjega propada. Bodisi v verskem, narodnem ali gospodarskem oziru pomeni Taaffejeva doba preobrat k boljšemu.

Avstrija si je od leta 1879 dokaj pomnožila prometna sredstva; poštne hranilnice, nov, če tudi pomanjkljiv obrtni zakon, tovarniški nadzorniki, zavarovanje delavcev proti neugodam, zakon o nedeljskem počitku itd. — vse to kaže, da grof Taaffe ni bil prijatelj liberalnega manšterstva. Pod njegovo vlado so zginili vsakoletni primanjkljevi v državnem proračunu, in on je dokazal, da je v Avstriji mogoča vlada tudi brez levičarjev.

In zakaj grof Taaffe ni imel več vspeha? Zakaj je stopil pred dvema letoma s političnega odra brez vsacega sožalja večletnih svojih prejšnjih somišljenikov? Zato, ker je bil do zadnjega centralist, kakor njegovi predniki Schmerling itd. Kot centralist ni mogel, ker je sploh nemogoče, povoljno re-

Da, tudi njemu je cvela nekdanj dōba sreče in radosti. Tudi njegovo življenje je bilo jedenkrat podoba polna najbujnejših in najveselejših prizorov, toda prišla je kruta barbarska usoda in z nemilo, surovo roko je razdrila jasno sliko ter jo zavila v megleno temo nesreče.

Oj, srečni, zlati časi! Tudi on je bil nekdanj mali deček, ki je z veselja utripajočim srcem pričakoval prihod Miklavžev, in kako je bil srečen, kako je bil neizrecno vesel, kadar mu je prinesel zaželjene darove! Oj srečna zlata dōba, kako rad se te je spominjal še v poznejšem življenju, kako neizrekljivo ga veseli, da mu tudi zdaj v največji nesreči še jedenkrat živo pred oči stopi, tako živo — morda zadnjikrat v življenju!

Starec se zamisli. Bil je srečen otrok in pozneje srečen mož. Bil je bogat kupec, bogat podjetnik — imel je vsega v obilici. Imel je denarja — pošel je, imel je krasno ženo — zapustila ga je, imel je prijatelje — spremenili so se, ne poznajo ga več... vse je izgubil in zdaj je — berač!

Zopet se mu utrine svitla solza in za to solzo druga in tretja in mrzli sever zabrije in z mrzlim ledenim pihom mu reže v obraz in solze padajo doli na mrzli trdi tlak... Oj kje so ročice ljube tvoje ženke, da bi ti otirale bridke solze?

Ni jih! Le mrzli sever brije in hruje čim dalje

šiti narodnostno vprašanje, ki še vedno ovira vspešno delovanje državnega zbora. Z načeli birokratičnega centralizma v nemškem smislu je prava rešitev narodnostnega vprašanja v popolnem nasprotju. On je torej nehoté ali navlašč dokazal, da je v Avstriji neporabna in popolnem neumestna centralistična šablona. Navzlic temu Slovenci ohranimo grofu Taaffeju hvaležen spomin. —t—

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. decembra.

Državni zbor. Novoizvoljeni poslanec princ Friderik Schwarzenberg je v torek storil obljubo ter predsedniku izročil pismo izjave, v kateri se pridružuje državnopravnemu ugovoru čeških poslancev l. 1879. Iz tega sklepajo, da se bodo zblížali češki veleposestniki in Mladočehi. Mnoga znamenja tudi kažejo, da grof Badeni skuša pridobiti Mladočeha. Ti se niso še odločili, ker stališče nasproti vladi se bode zjasnilo v češkem deželnem zboru. — Vlada se pripravlja za obravnavo v nagodbi z Ogersko in volilni reformi, ki se prično po novem letu. V zbornici pa se te dni prične generalna debata o državnem proračunu in o premembi poslovnega reda. Mnogi upajo, da bode generalna debata o proračunu že pred Božičem končana. Nekaj posebnega zanimlje poslaniške kroge. Dosljej je bila navada, da so bili k dvornim obedom povabljeni le člani predsedstva drž. zbora, dostojanstveniki in taki poslanci, ki so dvorni svetniki in komorniki ter člani delegacije. V prihodnje pa dobé vabila tudi drugi poslanci brez razlike strank. Tako so danes k obedu na dvoru povabljeni iz konservativnega kluba grof Hohenwart in opat Treunfels, levičarji Beer, Baernreither in Russ, dalje dr. Engel, grof Zedwitz, dr. Mežnik in dr. Klaič.

Mladočehi. Praški in dunajski nemški listi so te dni poročali, da je izvrševalni odbor mladočeške stranke sklenil, povabiti nemške deželne poslance k razgovoru o dveh kandidatih za deželni odbor, katera voli vsa zbornica. Ker so Mladočehi zadovoljni, da je knez Lobkovic zopet deželni maršal, prepuste Nemcem mesto njegovega namestnika s pogojem, da je zadostno zmožen češkega jezika. Mladočeška stranka dalje prepusti Nemcem in veleposestnikom primerno število članov v odsekih. „Nar. Listy“ odgovarjajo, da je to poročilo le kombinacija, ki se sicer v nekaterih točkah približuje resnici, da pa stranka ni še storila definitivnega sklepa. Da ta govorica ni prazna, potrjuje drugo poročilo, da se na Dunaju vrše pogajanja med mladočeškimi in nemškimi voditelji. Dr. Kaizl in ožji njegovi pristaši v klubu nekda želé zvezo z Nemci proti konservativnim veleposestnikom, zmernejši možje, kakor dr. Herold, Eim, Dvořak, Kaftan, Tořt itd. pa se taki koaliciji odločno upirajo, ker nočejo pretrgati vsake dotike s konservativnimi veleposestniki. Iz vsega pa se vidi, da je nekdo prehitro izdal tajnost razgovorov.

Francija. V ponedeljek je pri razpravi o proračunu socijalist Walter nasvetoval, da se črta ves

silneje. A on ga ne čuti več; nekaka otrplost se ga polasti, da skoro ne čuti več svojih udov. Le to čuti, da mu je silno, silno slabo. Telesna in dušna bolelost ga premaguje. Se ga prešine rešilna misel: v bolnišnico hoče iti — tam ga čaka gotova pomoč. Sicer je daleč do bolnišnice, pol ure iz mesta in v tem mrazu — pa morda se mu vender posreči. In z zadnjimi močmi, z zadnjim naporom se napravi na pot, v temno mrzlo noč; v srcu pa mu trepeta žarek nekdanje sreče, kakor plamen v ugašujoči svetilki.

* * *

Ko se je zjutraj zaspital beli dan, opazil je, da mu je sestra temna noč mej spanjem nasula okrog in okrog polno slane. Torej je bilo zopet treba zaviti se v gosto meglo.

V mestu novo življenje in trpljenje, nova veselost in bridkost.

Poleg tega pa še nekaj. Krožila je vest, da je neki zmrznil po noči oni znani berač, ki je vedno hodil po mestu. Brezsrčni ljudje so razno govorili; večina je dejala: Da je umrl berač, ni nesreča, prvič ni več nadležen ljudem in to je dobro, drugič, ni več nadležen samemu sebi in to je še bolje... in le malokdo je izmolil očenaš za rajnega reveža ter dejal: „Naj v miru počiva in večna luč naj mu sveti!“

proračun za bogočastje. Ta mož je kot župan v St. Denisu ukazal odstraniti križe s pokopališč ter prepovedal vse cerkvene sprevede, češ, da ovirajo promet. Dasi so nekateri člani sedanjega radikalnega ministerstva preje kot poslanci glasovali proti proračunu za bogočastje, je izjavil sedaj v imenu vlade minister Combes, da pri proračunu ni umestno govoriti o ločitvi cerkve od države. Sedanja cerkvena organizacija na Francoskem sloni na državni pogodbi. Kdor torej misli, da naj se ta pogodba razruši, mora staviti samostojni predlog. A predno to stori, naj vpraša prebivalstvo, ali je s tem zadovoljno. Walterjev predlog nasprotuje torej logiki in je neumesten. Predlog je bil odklonjen s 355 glasovi proti 156.

Cerkveni letopis.

† Č. gosp. Janezu Vakseljnu v Leskovici v spomin.

„Cujte in bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure, ne dneva“ — te besede Gospodove nam pravijo, da smrtna kosa, kakor Damoklejev meč vedno visi nad nami. V teku enega tedna, dne 21. nov. bil je † g. Janez kot volilni mož še med nami, za teden dni pa je že zatisnil svoje oči in se preselil v boljšo večnost. Bilo je dne 23. novembra, ko ga je bolezen, prej ko ne menda pljučnica, katera mu je že prej nagajala, tako silno in brez usmiljenja napala, da je bilo prav malo upanja, da bi mogel gospod še okrevati. Kri se je močno vlivala iz njega, uživati ni mogel ničesar; radi tega začele so ga tudi zapuščati moči, telesne in dušne. V ponedeljek potem, na dan sv. Katarine, ravno njegove desetletnice v Leskovci, ga je previdel s svetimi zakramenti za umirajoče preč. g. župnik iz Trate in v četrtek zvečer odbila je ura njegovega življenja. Vse godilo se je tako hitro, da še sosedje nismo zvedeli mogli o nevarni njegovej bolezni, ne o naglej smrti, ne v dnevu pokopa, ker vsak je drugače povedal; posebno pokopa bi se bili v obilnejšem številu vdeležili, ko bi bili zvedeli pravočasno.

Dan smrti je bil žalosten trenotek za celo župnijo Leskovsko. Ljudstvo ga je ljubilo; bil je blag mož, dobrega srca, gostoljuben. Rad je postregel, kjer in kedarkoli je mogel in storil dobro, kadar mu je bilo mogoče. Vestno je spolnjeval svoje dolžnosti kot duhovnik in kot učitelj ondodne zasilne šole. Imel je težavna pota v tem gorskem zakotju, kadar so ga klicali s tolažili sv. vere k bolnikom na visoko Davčo ali za Blegaš, posebno v zimskem času, ko so pota zamrznjena ali čevlje na debelo snega; šel je vedno rad in hitro. To je gorsko ljudstvo tudi vedelo in ljubilo duhovnika, ker mu je največji dobrotnik v zadnji uri.

Rajni gosp. Janez Vakselj je bil rojen dne 8. oktobra l. 1852. v Leskovcu na Dolenjskem. — Gimnazijo je obiskoval v Novem Mestu; bil je mej onimi, ko je cel razred „štrajkal“; rad se je tega spominjal, posebno mej prijatelji, vselej je ta štrajk pripovedoval s posebnim veseljem. — Po končanej gimnaziji moral je biti nekaj časa vojak. V bogoslovje vstopil je v Ljubljani. Mej njegovimi študijami v semenišči prišlo je do okupacije Bosne in Heregovine od avstrijske strani; tudi on je moral iti k svoji četi — k pionirjem. V veseli družbi je marsikatero povedal iz vojaškega življenja, včasih tudi katero šaljivo. Dne 26. julija l. 1879 je bil posvečen v duhovnika; služboval je torej 16 let in 4 mesece in sicer kot kaplan v Metliki, Višnji Gori, Begunjah, Poljanah nad Loko in zadnjč 10 let kot župni upravitelj v Leskovci. — Dal mu mili Bog za njegovo delo obilno plačilo v večnosti. — Svetila mu večna luč!

V javnem konzistoriju

dne 2. t. m. je sveti Oče vpričo svetega kolegija, zastopnikov diplomatskega zbora, prelatov, patricijev in veliko tujih gostov izročil kardinalski klobuk novomenovanim kardinalom Sancha Neivas, Goth in Manara. Svetega Očeta, katerega so v dvorano prinesli na sedla gestatoria, so navzoči burno pozdravljali. Zdravje papežev je povoljno. — Za javnim je sledil tajni konzistorij, v katerem je bilo imenovanih več škofov, med njimi tudi škof Glavina (nadškofom i. p.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. decembra.

(Deželni predsednik baron Hein) se je nocoj z brzovlakom odpeljal na Dunaj.

(Imenovan) je izredni profesor na graškem vseučilišču dr. Ign. Klemenčič rednim profesorjem fizike na vseučilišču v Inomostu.

(Potres.) Danes dopoldne, pet minut čez 1/2, 12. uro je precej močan, več sekund trajajoč sunjeji pretresel Ljubljano in okolico. Škode menda ni povzročil nobene.

(Iz potresnega okraja) dne 4. decembra: „Dvakrat dá, kdor hitro dá“; tako veli slovenski pregovor. In drznemo se trditi, da bi bilo pač po namenu dunajske vlade in po želji gg. poslancev, ki so soglasno glasovali za potresno podporo, ko bi o podpori za naše cerkve vendar že dobili kako zagotovilo ali kak tisočak na roke. Mesec december je prišel v dežel; kdor hoče prihodnje leto delati s trpežnim lesom, mora ga kupiti in posekati sedaj po zimi, pa tudi lažje se spravlja iz gozdov po zmrzlih tleh. Toda, kdo si upa vedno le na račun popravljati, pripravljati, kupovati, voziti, ko nihče ne ve niti približno, koliko je odločene za to ali ono cerkev, oziroma zvonik, in kedar dojde kaj resnične podpore v suhih denarjih. Kdor bi spomladi vse gradivo za cerkvene stavbe hotel imeti v par tednih skupaj, plačal je bo mnogo dražje, blago bo slabše, tesarji, kamnoseki, vozniki bodo dražji. — „Kdor skuša, ta vé.“

(Dolenjski železnici.) Ker se množi tovarni promet na progi Ljubljana-Kočevje, hočejo v Kočevju razširiti skladišče.

(Nova pošta) je dovoljena z odlokom visokega c. kr. trg. ministerstva dne 17. novembra t. l. za Begunje pri Cerknici.

(Iz Kamnika) 4. decembra. V soboto zjutraj našli so v tukajšnji mlinšči utopljenca, ustavljenega pod nekim kolesom. Ponesrečeni bil je jako priden strojarski pomočnik. Sodi se, da je nekoliko vinjen hotel preko ondotne slabe brvice, a zgubivši ravnotežje pal v vodo v poznej noči. — Dasi se ne da natančno dognati vzrok ponesrečenju, vendar naj ta slučaj velja mestni upravi v spomin, da ne bode v prihodnje tako malomarno skrbela za prehode preko vodá.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano) se nam poroča, da se tudi ondi med šolsko mladino širijo ošpice, vsled česar se bode najbrže morala šola zapreti za nekaj časa.

(Zdravje v Ljubljani) od 24. do 30. novembra. Število novorojencev 5, umrlih 18. Med njimi za ošpicami 4, za vrtico (davico) 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabelosti 2, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 5. Med njimi so 4 tujci in 6 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 38, za tifuzom 2 (1 je med tem od minulega tedna) in za vrtico 3.

(Iz Celja) se poroča, da so pripeljali z Vranskega šest članov družine Masconi, ki so baje v zvezi z morilcem Fermetom, ter jih izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču, kakor sta tudi izročena sodišču vranski občinski policaj in morilčeva mati. Glavno zaslugo sta si pri aretovanju stekla orožnika Veziak iz Trbovelj in Jirak z Vranskega.

(Okraj. šolski svet celjski) je v svoji seji dne 29. novembra t. l. napravil ternopredlog za učiteljsko službo na celjski okoliški šoli, priporočal definitivno nameščenje podučiteljskih služb v Vojniku, Št. Pavlu in Dramljin, imenoval gospoda Al. Schmidta zač. podučiteljem v Št. Pavlu, pregledal in odobril proračune raznih krajnih šolskih svetov, ugodil rekurzu občine Velika Pirešica zoper sklep krajnega šolskega sveta v Gornji Ponikvi; izrekel na podlagi poročila g. c. kr. okr. šol. nadzornika pismeno zahvalno priznanje za izvrstne učne uspehe šoli šolskih sester v Celji ter šoli v Št. Pavlu, g. A. Brezovniku pa za njegov izvrsten referat pri letošnji uradni konferenciji v Celji. Spoznal, da se naj napravi zaradi razširjenja celjske okol. šole samo prizidek k sedanji šoli, mesto da bi se stavilo čisto novo šolsko poslopje.

(Petindvajsetletnica urednikova.) Dne 1. dec. je obhajal v Gradcu glavni urednik „Grazer Volksblatta“ monsignor Zapletal petindvajsetletnico, odkar deluje kot sotrudnik in glavni urednik imenovanega konservativnega lista. Ob tej priliki so se

slovesno odlikovale njegove zasluge, katere si je v tej dolgi dobi pridobil kot publicist za cerkev in domovino. Knezoškof graški je monsign. Zapletal imenoval konzistorijalnim svetnikom.

(Umrli) je v soboto v Zagrebu znani hrvatski pisatelj in rodoljub dr. Bogoslav Šulek. Dasi rojen Slovak, bil je Hrvatom drugi Stanko Vraz. Dolgo vrsto let od svojega prihoda v Hrvatsko, do zadnjega vzdihljeja je ostal zvest svojim idejalom, katere je zastopal in izražal v besedi in pismu. Mnogi hrvatski sinovi so podlegli osebnemu egoizmu, osebi časti in slavi, a Slovak Šulek je bil vedno in povsod nesebičen rodoljub ter bil zvesto udan novi svoji domovini, Hrvatski. Ni se udal lepim obljubam, da bi prodal zlato svoje pero, odgovarjal je kukavicam: Ja svoga pera ne prodajem. Napisal je Hrvatom celo literaturo v jeziku, katerega bi se od njega morali učiti celo mnogi rojeni Hrvatje. Imajo Hrvatje večjih učenjakov v posameznih strokah, a s tako obsežnim znanjem na naravoslovnem, jezikoslovnem, pravoslovnem, zgodovinskem in političnem polju se morda ne more ponašati nikdo, ko Šulek. Rodil se je l. 1816 v Subotiču v ogerskih Tatrah. Srednje šole je dovršil v Požunu ter se pečal največ z naravoslovjem. Po očetovi smrti se preseli leta 1838 k bratu, zdravniku v Brodu na Savi na Hrvatskem, nato pride v Zagreb in l. 1841 pričel je pisati hrvatski. Bil je več časa urednik Gajevе „Danice“ in „Narodnih Novin“. Število njegovih učnih spisov je nebrojno. Dasi protestant je imel mej katoliškimi duhovniki največ iskrenih prijateljev. R. i. p.!

(Ogrska deželna razstava,) ki se bo 2. maja 1896 v prisotnosti cesarjevi slovesno otvorila, zavzema prostor 600.000 m². Kakor kažejo dosedanja oglasila, vdeležilo se bode izložbe 16.500 oseb s svojimi izdelki. Razstavna poslopja so že dovršena, tako da bodo — v zgodovini razstav prvi slučaj — razstavo lahko 2. maja, kakor določeno, otvorili. Da pa dežela sama in Ogrri pač ne bodo imeli veliko dobička in koristi od nje, kaže to, da so dali vstopnino v najem — židom. —j.

Društva.

(Novo gasilno društvo) bodo ustanovili v Semiču.

(Občni zbor „kat. polit. društva“ v Konjicah, dne 17. novembra 1895.) Važni dogodki zadnjih tednov so bili odbor našega političnega društva napotili, da je za nedeljo, dne 17. nov. 1895 sklical občni zbor našega društva. Povabil je bil k temu zborovanju državnega poslanca, gosp. prof. Robiča, da bi poročal volilem o svojem in svojih tovarišev delovanju v drž. zboru. Kakor vsakokrat, tako je bil tudi sedaj naš g. poslanec prijazno obljubil priti na zbor. Na predvečer pa prejme veleč. g. društveni prvomestnik od gospoda poslanca Robiča brzojavno opravičenje, da zato ne more priti, ker je posl. baron Dipauli zavoljo nepotrjenja dunajskega župana dr. Luegerja na svojo roko stavil vprašanje (interpelacijo) do ministerskega predsednika, s tem se sprl z grofom Hohenwartom in njegovimi zvestimi tovariši. Našemu g. poslancu je bilo torej treba ostati na Dunaju, da varuje, kolikor vé in zna, koristi svojih volilev. Ker tudi drugih naših gospodov poslancev nobeden ni utegnil priti, je nam g. nadžupnik kot društveni prvomestnik pojasnil najvažnejše dogodke na političnem polju od našega zadnjega zborovanja dne 16. junija t. l. do zdaj. Predčital je nam pismo, s katerim so se papežev poslanik nadškof Agliardi prisrčno zahvalili za resolucijo, s katero se je bilo naše društvo dne 16. junija l. l. potegnilo za pravice sv. stolice; prebral je tudi listino, s katero se nam naznanja cesarjeva zahvala za sožaljevanje pri smrti mladega nadvojvode Vladislava, poslednjič je naznanil dopis, s katerim se je naš bivši c. kr. namestnik exc. baron Kúbeck, zahvalil za častitko k 25letnici svoje visoke službe v Gradcu. G. prvomestnik je nam potem v kratkih obrisih podal podobo položaja na Dunaju, odkar je knez Windischgraetz odstopil s svojimi ministri, ker nam nemški liberalci niso hoteli dovoliti nemško-slovenske male gimnazije v Celju. Dobili smo ta učni zavod pod začasnim ministerstvom Kielmansegg-ovim, tudi proti volji dr. Luegerja in njegovih tovarišev, ki sedaj pomoči iščejo pri Slovencih zoper novo ministerstvo Badeni-jevo. Razmere so, kakor vsakdo vidi, čez mero zamotane. Naše društvo je bilo doslej s svojim g. poslancem vedno enih mislij, zato njemu popolnoma zaupa, da bode tudi v teh homatijah zadel pravo pot. Društveni knjižničar, g. dr. Ivan Rudolf, spregovoril je prav podučljivo besedo o razmerah med kmečkim stanom in malimi obrtniki.

Predlagal je sklep (resolucijo) na korist malemu obrtniku, kateremu se vsestransko želijo nekdanja „zlata tla“, češ, da bo to tudi kmečkemu stanu na korist. Društveni tajnik, g. vikarij Kukovič, je po izvršnih člankih v „Slov. Gospodarju“ prav poljudno pojasnil neslanosti Ingwerjeve knjižure: Slovenskim kmetom v poduk in prevdarek, katero tudi našim ljudem Celjani vsiljujejo. Ker so se ta dan delile letošnje knjige družbe sv. Mohorja, je društveni blagajnik, g. kaplan Soba, govoril zaslužen slavospev tej nikoli dosti hvaljeni družbi ter označil zadržaj letošnjih prekrasnih knjig. Konečno je g. prvomestnik podal kratek „razgled po svetu“. Opisal je ob kratkem obžalovanja vreden razpor na Kranjskem. Vsprejela se je resolucija, ki globoko obžaluje ta bratski boj ter želi zmage le oni stranki, ki se pokori naukom sv. Cerkve ter pobija načela pogubonosnega liberalizma. — Z živahnim trikratnim „živio“-klicem na sv. Očeta papeža Leona XIII., na našega svetlega cesarja Franca Jožefa I. in na svetlo cesarico Elizabeto, ki je potem v torek slavila svoj imendan, se je zborovanje sklenilo v najlepšem redu.

Telegrami.

Dunaj, 5. decembra. Nadvojvoda Ernst, ki je bil danes dopoldne pri cesarju v avdijenci, je odpotoval popoldne v Bolzan.

Dunaj, 5. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se je vršilo posvetovanje o spremembi paragrafa glede nujnostnih predlogov, dalje o poročilu budgetnega odseka o državnem proračunu in finančnem zakonu za leto 1896. Posl. Pernerstorfer je stavil nujni predlog, v katerem pozivlja vlado, naj takoj po končani debati o zakonu glede rudniških nadzornikov predloži načrt zakona o volilni preosnovi. — O tem predlogu se je zbornica posvetovala koncem seje. Finančni minister je odgovoril na interpelacijo poslanca Ferjančiča glede povišanja doklad državnim uradnikom v Ljubljani, da je vlada že dovolila dotičnim uradnikom jedenkratno podporo v znesku tričetrtinske aktivitetne doklade in da bode delala tudi na to, da se jim dovolijo stanarinske doklade. Na to preide zbornica na dnevni red.

Dunaj, 4. decembra. Po naročilu poljskega kluba se je služila danes v votivni cerkvi sv. maša za pokojnega grofa Taaffeja. Navzoči so bili vsi člani poljskega kluba.

Dunaj, 4. decembra. Poljski klub je po daljši debati naročil posebni komisiji šestih članov, naj izdelata poseben zakonski načrt, ki bi omejeval izseljevanje v Ameriko (!).

Praga, 4. decembra. Danes so se vršile ožje volitve za praški občinski zbor. Izvoljeni so bili: v Novem Mestu 2 Staročeha in 1 Mladočeh in na Višegradu 1 Staročeh. Občinski zbor sestoji iz 41 Mladočehov in 49 Staročehov.

Berolin, 4. decembra. Zbornica je z 229 od 293 glasov z nova izvolila barona Buoa zborničnim predsednikom.

Kolonija, 4. decemb. „Köln. Zeitg.“ se poroča iz Londona: Angleški poslanik v Carigradu je naznanil sultanu, naj v teku treh dni dovoli vhod stacijskih ladij v Dardanele, sicer bodo nastopile vlade drugo pot.

Rim, 4. decembra. „Osservatore Romano“ poroča, da je papež takoj, ko je zvedel o groznih dogodkih v Armeniji, poslal patrijarhu Azarinu 50.000 frankov za prvo pomoč revnim družinam.

Atene, 4. decembra. Zadnja poročila iz Krete javljajo, da so se vršili te dni zopet novi boji mej Turki in kristijani. Grško-kretanski odbor opominja vse svoje sodeželane, naj mirujejo, ker bi sicer Turkom došla zunanja pomoč.

Carigrad, 5. decembra. Bivši veliki vezir Said-paša je ubežal s svojim sinom v palačo angleškega poslanika.

London, 4. decembra. Priprave za dogovor mej delodajalci in delavci na ladjedelnih so gotove. Izvrševalni odbor pozivlja vse učence, katerih je blizo 2000, naj se udeležujejo štrajka.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Tujel.

8. decembra.

Pri *Slovci*: Janehen, Kimmernann, Ripper, Hochsinger, Roshmann z Dunaja. — Sauer iz Gradca. — Errath iz Mokronoga. — Neuman iz Toplice. — Aischberg iz Norimberka. — Straschitz iz Budimpešte. — Klappacher iz Celovca. — Virl iz Marijanskih kopelj. — Foppi iz Opatije.

Pri *Maliču*: Klein, Koelbl, Hochstätter, Weiss, Engelman, Löwenstein z Dunaja. — Schröder iz Crefeld-a. — Rosenfeld iz Trsta. — Löwenstein iz Brna. — Lawetzi iz Eipel-a. — pl. Schivizhofen s Krakega.

Pri *Lloydu*: Hočevar iz Vel. Lašič. — Hummer iz Hotiča.

Pri *Južnem kolodvoru*: Geržina iz Št. Petra.

Pri *bavarskem dvoru*: Schwindernoch z Dunaja. — Klatzer iz Beljaka.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
4	9. zvečer	740.4	+0.4	sr. jvzh.	jasno	
5	7. zjutraj	737.6	-3.5	sr. vzh.	skoro obl.	0.0
	2. popol.	735.1	+3.7	sr. jzah.	oblačno	

Srednja večerajna temperatura +0.5°, in za 0.6 nad normalom.

Naznanilo.

Dne 24. maja najdenega je bilo v Ljubljani pred takozvano „oukerfabriko“ 15 gl. denarja.

Kdor je zgubil ta denar, oglasi naj se 14. decembra dopoldne ob 10. uri v gostilni v Kolodvorskih ulicah št. 26. 712 1-1

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolj priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrici ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno

ogljje za kadilnice

100 komadov gl. 1-80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagoviti naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III. Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. č. superijor. 19 52-35

Št. 11203.

Razpis.

714 3-1

V mestu Idrija je nastaniti s 1. januarjem 1896

provizoričen deželni živinozdravnik.

S to službo združeni so dohodki **letnih 700 gl.** in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 300 gl., iz občinske blagajne v Idriji znesek 200 gl. in za pet let iz državnih sredstev tudi znesek 200 gl.

Kdor sprejme to službo, je dolžan **brezplačno** ogledati živino in meso v mestni klanjci idrijski ter nadzorovati brez odškodovanja živinske semnje v Idriji, v ostalem sodniškem okraju pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 26. decembra 1895

podpisanemu deželnemu odboru.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 8. decembra 1895.

Zahvala. 715 1-1

Povodom dolgotrajne bolezni in ob smrti iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, gospoda

Sebastijana Virk-a

došli so mi izrazi tolažnega sočutja, za katere se prav iskreno zahvalim. Srčna hvala tudi za obilno spremstvo pri pogrebu, posebno gg. veterancem, gg. čevljarskim mojstrom, članom konserv. obrtnega društva, istotako tudi darovalcem vencev. Bog povrni vsem!

V Ljubljani, dne 5. decembra 1895.

Marjeta Virk.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja zeliščni sirop

imenovan tudi

sok za prsi, pluća in zoper kašelj

prirejen iz

planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 stekl. 5 gl.

Dobiva se v 734 1

lekarni Trnkóczy-jevi
poleg mestne hiše v Ljubljani.

Posilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Vsak postni dan dobi se prav okusno prirejena

polenovka (štokš)

s kislim zeljem, pa tudi

surova polenovka na vago

Sv. Petra cesta šte. 19.

K obilnemu obisku vabi

Ivana Šušteršič

ulgo Bobenček.

713 2-1

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljše urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 661 52-49

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Auer-jeva luč.

50%
se prihrani
na plinu.

Auer-jeva luč.

**Najcenejša,
najlepša,
najbolj
prijetna luč.**

Auer-jeva luč.

Cena svetilke 5 gl.
brez strešice in montaže.

Auer-jeva luč.

Dunajska borza.

Dne 5. decembra.

Skupni državni dolg v notah	100	gl.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	gl.	30	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	121	gl.	10	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	gl.	95	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gl.	40	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	gl.	70	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1019	gl.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gl.	374	gl.	25	kr.
London vista	121	gl.	45	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	gl.	32 1/2	kr.
20 mark	11	gl.	85	kr.
20 frankov (napoleonov)	9	gl.	62 1/2	kr.
Italijanski bankovci	45	gl.	15	kr.
C. kr. cekini	5	gl.	71	kr.

Dne 4. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	147	gl.	25	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	157	gl.	—	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194	gl.	—	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97	gl.	75	kr.
Tisne srečke 4%, 100 gl.	141	gl.	—	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	129	gl.	—	kr.
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	gl.	60	kr.
Posojilo goriškega mesta	112	gl.	—	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	—	gl.	—	kr.
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	gl.	65	kr.
Prijoritete obveznice državne železnice	—	gl.	—	kr.
južne železnice 3%	166	gl.	—	kr.
južne železnice 5%	130	gl.	—	kr.
dolenjskih železnice 4%	99	gl.	50	kr.

Kreditne srečke, 100 gl.	197	gl.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	134	gl.	—	kr.
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gl.	17	gl.	75	kr.
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	gl.	—	kr.
Salmove srečke, 40 gl.	68	gl.	50	kr.
St. Genois srečke, 40 gl.	69	gl.	—	kr.
Waldsteinske srečke, 20 gl.	53	gl.	—	kr.
Ljubljanske srečke	23	gl.	—	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	166	gl.	25	kr.
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3390	gl.	—	kr.
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	475	gl.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	100	gl.	75	kr.
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	gl.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	86	gl.	25	kr.
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	165	gl.	—	kr.
Papirnih rubljev 100	130	gl.	—	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgub pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.